

Q3

Rapport för tredje kvartalet 2018

Rörelseresultat

95MSEK (167)

Juli-september 2018 (juli-september 2017)

Punktlighet långdistanståg
(fjärr- och nattåg)

77% (82)

Oktober 2017-september 2018 (helår 2017)

Punktlighet medeldistanståg
(regionaltåg)

89% (92)

Oktober 2017-september 2018 (helår 2017)

Viktiga händelser

Tredje kvartalet 2018

- Nettoomsättningen uppgick till 1 848 MSEK (1 846)
- Rörelseresultatet uppgick till 95 MSEK (167)
- Kvartalets resultat uppgick till 73 MSEK (132)

Perioden januari – september 2018

- Nettoomsättningen uppgick till 5 732 MSEK (5 693)
- Rörelseresultatet uppgick till 260 MSEK (486)
- Periodens resultat uppgick till 239 MSEK (389)
- Avkastning på operativt kapital rullande tolv månader uppgick till 10,6 procent (16,4, helåret 2017)
- Nettoskuldssättningsgraden uppgick till -0,13 ggr (-0,10 per den 31 december 2017)

Viktiga händelser under tredje kvartalet

Omfattande arbeten på järnvägen under sommaren

För att öka robustheten och punktligheten i järnvägsnätet inledde Trafikverket under sommaren omfattande arbeten på bland annat Getingmidjan (sträckan Stockholm Central-Stockholms södra), på Västlänken i Göteborg samt på Västra stambanan. Arbetena pågick under stora delar av sommaren och påverkade tågresenärerna genom färre avgångar och nya resvägar.

Många trafikstörningar under sommaren

Sommarens extrema värme och torka fick stor påverkan på järnvägsinfrastrukturen och orsakade störningar i tågtrafiken. Torkan orsakade bränder på banvallar vilket medförde både nya resvägar för påverkad tågtrafik och inställda avgångar.

De omfattande arbeten som pågick under sommaren bidrog till att järnvägssystemet var känsligare för störningar än normalt. I kombination med unika väderförhållanden påverkades Sjs punktlighet negativt. Under tredje kvartalet hade Sjs långdistanståg en punktlighet på 75 procent (83 procent under tredje kvartalet 2017) och Sjs medeldistanståg en punktlighet på 88 procent (92 procent under tredje kvartalet 2017). Läs mer om punktlighet på sidan 7.

Inom Järnvägsbranschens Samverkansforum (JBS) drivs sedan flera år tillbaka gemensamt förbättringsarbete för att öka svensk järnvägs robusthet, konkurrenskraft och lönsamhet. En del av arbetet bedrivs inom Tillsammans för Tåg i Tid (TTT) där fokus är att långsiktigt förbättra punktligheten och samtidigt minimera följderna när störningar uppstår, inklusive förbättrad information till resenärer.

Minskat utbud för Sjs resenärer under sommaren

Under sommaren valde SJ att köra färre avgångar än planerat. Syftet var att förbättra förutsättningarna för punktlig trafik för Sjs resenärer och tåg under sommaren planerade avstängning av Getingmidjan. Därutöver ställde Trafikverket med kort varsel in ytterligare SJ-avgångar relaterat till pågående underhållsarbeten. Problem med Sjs fordon, bland annat överbelastade luftkonditioneringsanläggningar på X 2000 under sommarens varmaste dagar, medförde att vissa avgångar ställdes in. SJ körde även färre avgångar på linjen Stockholm-Oslo på grund av underhållsarbeten i Norge.

Väsentlig påverkan på resultatet för tredje kvartalet

Sammantaget medförde omfattande underhållsarbeten på järnväg och trafikstörningar ökade kostnader och minskade intäkter för SJ under tredje kvartalet. Utan sommarens underhållsarbeten och störningar, utöver det vanliga, är Sjs bedömning att rörelseresultat för tredje kvartalet hade varit något bättre än motsvarande kvartal föregående år.

Webhelp Nordic har tagit över driften av SJ Kundservice

Sedan den 1 september drivs Sjs kundservice i Ånge av kundserviceföretaget Webhelp Nordic. Avtalet innebär en långsiktig satsning på Sjs kundservice och att denna blir kvar i Ånge.

SJ kör daglig nattågstrafik till Jämtland på uppdrag av Trafikverket

SJ har tecknat avtal med Trafikverket avseende nattågstrafik på linjen Stockholm-Duved med trafikstart den 8 september. Avtalet gäller till december 2020 med en daglig avgång i vardera riktningen.

Nya X 2000 tas i trafik andra halvåret 2019

Arbetet med att upprusta och modernisera Sjs X 2000 genom att på den gamla stommen bygga ett i princip helt nytt tåg tar mer tid än bedömt. Ambitionen är att det första moderniserade tåget ska tas i trafik under andra halvåret 2019. Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor.

SJ erbjuder fler avgångar under 2019

Alla tågavgångar under perioden 9 december 2018 – 14 december 2019 (tågplan 2019) är nu beslutade efter sedvanlig prioritering och förhandling med Trafikverket. SJ satsar på fler avgångar på många linjer och kortare restider för pendlare. Bland annat utökas antalet avgångar på linjerna Stockholm-Uppsala, Stockholm-Sundsvall-Umeå samt hela vägen över bron Stockholm-Köpenhamn. Natttågtrafiken till övre Norrland och Jämtland kommer att få ett nytt upplägg så att dagliga tåg avgår från och till både Stockholm och Göteborg.

Sammanställning av viktiga händelser under första kvartalet

Sammanställningen nedan avser de viktiga händelser som presenterades för första kvartalet. För komplett information hänvisas till [Rapport för första kvartalet 2018](#).

- Sjs webbplats bäst i Sverige
 - Väderleken påverkade resenärer och resultat
 - Ny styrelseordförande och nya ledamöter föreslås i SJ AB
 - Ny formulering i SJ ABs bolagsordning föreslås
-

Sammanställning av viktiga händelser under andra kvartalet

Sammanställningen nedan avser de viktiga händelser som presenterades för andra kvartalet. För komplett information hänvisas till [Rapport för andra kvartalet 2018](#).

- Stora trafikrelaterade störningar i maj och juni
- Arbeten på järnvägen påverkar Sjs leverans
- Webhelp Nordic tar över driften av SJ Kundservice i Ånge
- SJ kör nattåg varje kväll till Jämtland från slutet av juni
- Sjs avtal med Mälars förlängt
- Hållbarhetsutmärkelser till SJ

Starkt avslut på ännu ett utmanande kvartal

Under sommaren har omfattande underhållsarbeten utförts på den svenska järnvägen. Trafikverkets underhåll är välbehövligt och kommer på sikt att förbättra förutsättningarna för en mer punktlig tågtrafik, även om det under sommaren skapat utmaningar. Sommaren har också präglats av ett stort antal bränder, extrem värme samt infrastruktur- och fordonsfel. Störningarna påverkade Sjs leverans och därmed våra resenärer med låg punktlighet och inställda avgångar. Även Sjs resultat påverkades genom bland annat lägre intäkter, höga ersättningar vid försening och ökade produktionsrelaterade kostnader.

Vi bedömer att utan sommarens underhållsarbeten och störningar utöver det vanliga hade Sjs rörelseresultat för tredje kvartalet varit något bättre än motsvarande kvartal föregående år. September blev en stark månad, bättre än september 2017, och vi ser nu att resandet återigen ökar.

Rörelseresultatet för tredje kvartalet uppgick till 95 MSEK (167) och nettoomsättningen var något bättre än föregående år och uppgick till 1 848 MSEK (1 846). Avkastning på operativt kapital uppgick till 10,6 procent, vilket innebar att ägarens mål om 7 procent överträffades.

Avstängningar och enkelspårsdrift i samband med planerade underhållsarbeten gjorde att de redan från början små marginalerna i järnvägsnätet försvann under sommaren. Även mindre störningar skapade därför stora förseningar och sent inställda tåg under främst juli och augusti. Tågtrafiken påverkades bland annat av över 400 bränder i närheten av järnvägen. Under tredje kvartalet uppgick punktligheten för Sjs långdistanståg till 75 procent (83 procent i tredje kvartalet 2017) och för våra medeldistanståg till 88 procent (92 procent). Under september återgick punktligheten till mer normala nivåer.

Punktligheten har stundtals varit alldeles för låg och det har påverkat våra resenärer. Extrema temperaturer liksom stora mängder nederbörd är något vi måste planera för. SJ genomför analyser för att skapa tydliga handlingsplaner för dessa utmaningar. Tillsammans behöver SJ och branschen både bli bättre på att förebygga och hantera problem och Trafikverket har ett extra stort ansvar.

Grundliga förberedelser gjorde att sommarens avstängning av Getingmidjan (sträckan Stockholms södra-Stockholm Central) avlöpte väl, både för Sjs resenärer, medarbetare och tåg. För att hjälpa resenärerna tillrätta tog vi fram digitala informationsstöd och hade extra många kundvärdar på plats. Tiotusentals av våra resenärer drabbades däremot av att Trafikverket mycket sent ställde in flera SJ-avgångar under avstängningen. Det är beklagligt att Sjs resenärer blir lidande av sena beslut. Vi för därför intensiva diskussioner med Trafikverket för att påskynda planeringen av kommande underhållsarbeten.

Sjs medarbetare gjorde stora insatser under sommaren och tog väl hand om våra resenärer när förutsättningarna förändrades. Medarbetarnas engagemang är Sjs starkaste

konkurrensfördel och deras välbefinnande är en förutsättning för de miljontals resor vi levererat under kvartalet. Sjukfrånvaron är därför ett av våra viktigaste nyckeltal och uppgick i september mätt som rullande 12 månader till 5,3 procent (5,4 procent vid årsskiftet). Därmed ser vi ut att nå årets mål på 5,2 procent, och vi arbetar aktivt med att förebygga sjukfrånvaro.

Vi satsar på fler avgångar åt alla väderstreck under nästa år för att fler ska kunna resa med SJ. Våra satsningar för 2019 omfattar bland annat linjerna Stockholm-Karlstad och Stockholm-Köpenhamn. Vi kommer att köra fler och längre tåg Stockholm-Uppsala, en linje där resandet ökat avsevärt mer än vi förutspådde när Mälardalstrafiks pendlarbiljett Movingo lanserades i slutet av 2017.

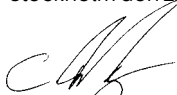
För att möta efterfrågan på tågresor norrut kommer vi under nästa år att ändra upplägget för nattågen så att vi varje dag kan erbjuda avgångar från Stockholm och Göteborg. De uppskattade dagavgångar som vi körde i somras Kiruna-Narvik återkommer nästa säsong. Ett nytt och spännande samverkansavtal mellan SJ och X-trafik innebär att resenärerna på linjen Stockholm-Sundsvall-Umeå från december kan välja bland många fler avgångar än tidigare.

De stora investeringar vi gör i nya och moderniserade fordon bidrar till att öka vårt utbud. Nya X 2000 kommer att ha 15 procent fler sittplatser än idag utan att det blir trängre ombord. Det första färdigrenoverade X 2000 har klarat de inledande testerna och provkörs nu efter tillstånd från Transportstyrelsen. Vi ser fram emot att introducera nya X 2000 för våra resenärer och ambitionen är att det sker under andra halvåret 2019.

Vi fortsätter vår resa till att bli ett av Sveriges mest digitala företag. Som ett av de första svenska företagen lanserade vi därför SJ Röststyrning när svenska Google Assistant introducerades. Med hjälp av artificiell intelligens (AI) kan Sjs kunder få snabb information om sina resor eller svar på frågor om våra tåg.

Ökat tågresande är en förutsättning för att Sverige ska nå klimatmålet att bli en av världens första fossilfria välfärdsstater. Vi kör både tågtrafik under Sjs varumärke och åt andra. Trafiken i Mälardalen är viktig för oss och vi är stolta över att ha fått förtroende att driva den nya underhållsdepå som färdigstälts i Eskilstuna. SJ kommer också att köra de nya Mälartågen. Så bidrar vi till ökat tågresande genom samarbete med våra kunder inom upphandlad trafik och genom de satsningar vi gör på vår egettrafik.

Stockholm den 29 oktober

 Crister Fitzson
 Verkställande direktör

Koncernöversikt i siffror¹

	Juli-sept 2018	Juli-sept 2017	Föränd- ring, %	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Föränd- ring, %	Rullande 12 mån	Helår 2017
Rörelsens intäkter, MSEK	1 848	1 846	0	5 779	5 699	1	7 886	7 806
varav nettoomsättning, MSEK	1 848	1 846	0	5 732	5 693	1	7 819	7 780
Rörelsens kostnader, MSEK	-1 757	-1 683	-4	-5 535	-5 249	-5	-7 465	-7 178
Rörelseresultat, MSEK	95	167	-43	260	486	-46	441	666
Resultat före skatt, MSEK	93	170	-46	264	492	-46	435	664
Periodens resultat, MSEK	73	132	-45	239	389	-39	374	523
Resultat per aktie, SEK	18	33	-45	60	97	-39	93	131
Periodens kassaflöde, MSEK	359	-102	n/a	291	88	n/a	199	-4
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, MSEK	121	176	-31	389	436	-11	549	596
Marginaler								
Rörelsemarginal, %	5,1	9,1	n/a	4,5	8,5	n/a	5,6	8,5
Vinstmarginal, %	5,0	9,2	n/a	4,6	8,6	n/a	5,5	8,5
Finansiella mål								
Avkastning på operativt kapital, % (R12, mål 7%)	-	-	n/a	10,6	20,2	n/a	10,6	16,4
Nettoskuldssättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0)	-0,13	-0,10	n/a	-0,13	-0,10	n/a	-0,13	-0,10
Av styrelsen föreslagen utdelning enligt vinstdisposition, MSEK	-	-	n/a	-	-	-	n/a	269
Verkställda utdelningar, MSEK	-	-	n/a	269	260	3	n/a	260
Kapitalstruktur vid periodens utgång								
Eget kapital ² , MSEK	4 592	4 474	3	4 592	4 474	3	n/a	4 615
Avkastning på eget kapital, % (R12)	-	-	-	8,1	14,8	n/a	8,1	11,7
Operativt kapital, MSEK (R12)	-	-	-	4 144	4 057	2	4 144	4 073
Soliditet, %	57,9	55,7	n/a	57,9	55,7	n/a	n/a	57,1
Icke-finansiella nyckeltal								
Medelantalet anställda	3 767	3 689	2	3 763	3 671	3	3 748	3 680
Sjukfrånvaro, % (R12)	5,3	5,7	n/a	5,3	5,7	n/a	5,3	5,4
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, %	75	83	n/a	75	82	n/a	77	82
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, %	88	92	n/a	88	92	n/a	89	92
Sammantagen punktlighet (lång- och medeldistanståg), 5 min, %	85	90	n/a	86	90	n/a	87	90
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, %	93	94	n/a	92	93	n/a	92	93
Resandeutveckling ³ (mätt i personkilometer), index ⁴	96	100	n/a	99	103	n/a	100	103
Förändring antal resor ³ , index ⁴	103	101	n/a	105	105	n/a	105	105

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2017](#) sid 92-93.

2. Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande.

3. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell egentrafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.

4. Index jämfört med motsvarande period föregående år.

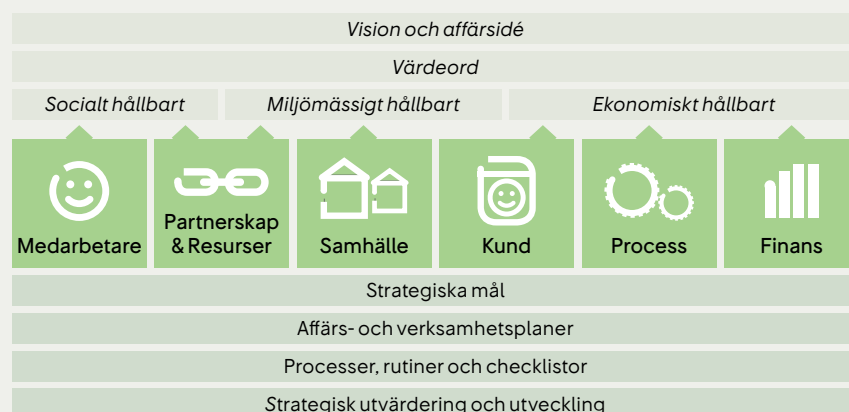
SJ-koncernens styrkort¹

	Utfall 30 sept 2018	Mål helår 2018	Utfall helår 2017
Medarbetare			
Sjukfrånvaro, % (R12)	5,3	5,2	5,4
Ledarskapsindex, SJ AB (årsvärde)	–	75	75
Prestationsindex, SJ AB (årsvärde)	–	80	79
Mångfald, % utländsk bakgrund enligt SCB (årsvärde)	–	15	15
Partnerskap & resurser			
Antal genomförda hållbarhetsrevisioner ² (ackumulerat)	1	5	7
Leverantörs- och partnerskapsindex ³ (årsvärde)	–	7,5	–
Samhälle			
Trafiksäkerhetsindex (ackumulerat)	96,9	96,4	96,5
Varumärkesindex, VMI, SJ AB (kvartal)	49	60	52
Miljöindex, SJ AB (kvartal)	77	78	78
SJ Volontär, antal timmar (ackumulerat)	313	2 000	1 030
Kund			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB (kvartal)	68	75	72
Nöjd resenärsindex ⁴ , NRI, SJ Götalandståg, pendeltåg (kvartal)	91	93	94
Nöjd resenärsindex ⁴ , NRI, SJ Götalandståg, regionaltåg (kvartal)	93	94	94
Process			
Punktlighet långdistanståg (fjärr- och nattåg), 5 min, % (R12)	77	91	82
Punktlighet medeldistanståg (regionaltåg), 5 min, % (R12)	89	93	92
Punktlighet kortdistanståg (pendeltåg), 3 min, % (R12)	92	93	93
Regularitet ⁵ långdistanståg (fjärr- och nattåg), % (R12)	96	98	98
Regularitet ⁵ medeldistanståg (regionaltåg), % (R12)	96	98	97
Regularitet ⁵ kortdistanståg (pendeltåg), % (R12)	98	98	98
Finans			
Nettoskuldssättningsgrad ⁶ , ggr	-0,13	0,5–1,0	-0,10
Avkastning på operativt kapital ⁷ , % (R12)	10,6	7,0	16,4
Utdelning, andel av periodens resultat, %	–	30–50	50

1. För definition av finansiella och icke-finansiella nyckeltal hänvisas till [SJs Års- och hållbarhetsredovisning 2017](#) sid 92–93.
2. Fördjupade leverantörsgranskningar ur ett hållbarhetsperspektiv.
3. Nytt nyckeltal från 2018.
4. Egen mätmetod, ej jämförbart med utfall för SJ AB.

5. Mäter andelen tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.
6. Målet ska nås på sikt.
7. Målet ska nås i genomsnitt.

Från vision till konkret arbete - SJs ledningssystem

Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i SJs affärsmodell. Med utgångspunkt i Sjs vision, affärsidé och värdeord säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart företagande genom mätning och uppföljning av styrområdena: Medarbetare, Partnerskap & Resurser, Samhälle, Kund, Process samt Finans. För att årligen utvärdera och utveckla Sjs ledningssystem använder vi den europeiska kvalitetsmodellen EFQM. Modellen hjälper oss att med struktur och systematik mäta var SJ befinner sig i förhållande till vision och uppsatta mål.

Hållbart företagande

Jämförelse inom parentes avser utfall för helåret 2017.

Sjs affärsidé är att erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och tillsammans med andra. Det innebär att SJ ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela verksamheten. Hållbart företagande är helt integrerat i Sjs affärsmodell.

Med utgångspunkt i bolagets vision, affärsidé, värdeord och balanserade styrkort bedrivs verksamheten på ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart sätt. Sjs balanserade styrkort omfattar sex styrområden som mäts och följs upp regelbundet, per månad, kvartal och/eller år.

Medarbetare

Sjukfrånvaron i SJ-koncernen mätt som rullande 12 månader uppgick till och med september till 5,3 procent (5,4). Sjs arbete kopplat till hälsa, friskvård och trivsel fortsätter.

Medelantalet anställda i SJ-koncernen uppgick per den 30 september till 3 763 (3 680), fördelat på 2 963 (2 896) i moderbolaget SJ AB och 800 (784) i koncernens dotterbolag. Ökningen beror främst på nyanställning av lokförare och tågvårdar inför den planerade utökningen av Sjs trafik.

Partnerskap & resurser

Hittills i år har en hållbarhetsrevision av leverantörer genomförts. Revisionen resulterade i en mindre avvikelse som leverantören har åtgärdat.

Fokus för årets hållbarhetsrevisioner är leverantörer av fordonsunderhåll och material till fordon. Första halvåret ägnades åt grundlig planering, inhämtande av underlag och övergripande utvärdering av samtliga fordonsleverantörer. Under tredje kvartalet inleddes revisioner av fyra utvalda leverantörer. Revisionerna färdigställs under fjärde kvartalet.

Samhälle

Trafiksäkerhetsindex för årets första nio månader blev 96,9 (96,5). I augusti erhöll SJ ett förnyat Sikkerhedssertifikat, del B i Danmark. Därmed har SJ förnyat alla sina tillstånd att vara järnvägsföretag i Sverige, Norge och Danmark.

Varumärkesindex (VMI) uppgick under tredje kvartalet till 49 (52). Under september förbättrades utfallet både bland kunder och icke-kunder efter sommarens nedgång.

Miljöindex uppgick under tredje kvartalet till 77 (78), vilket är detsamma som under årets två tidigare kvartal.

Utfallet för SJ Volontär under årets första nio månader blev 313 timmar (1 030).

Ett av många samarbeten SJ deltar i är med Friends, som arbetar för att stoppa mobbning och diskriminering. Under september genomförde SJ tillsammans med Friends aktiviteter i Sjs lounges, resebutiker och på Sjs tåg.

Kund

Nöjd kundindex (NKI) mäts ombord på SJ ABs tåg. Utfallet blev under tredje kvartalet 68 (72), vilket är i nivå med utfallet under andra kvartalet.

I september inleddes försäljningen av Sjs resor från den 9 december till den 7 april. Biljettsläppet innebär att det redan nu går att boka vinterns resor med SJ, vilket underlättar resenärernas planering.

För att barn ska känna sig extra välkomna ombord kommer SJ tillsammans med Kamratposten att ge ut Kupé Junior fyra gånger per år och i bistron på Sjs snabbtåg finns nu ännu mer barnvänliga rätter. Rabattsatserna för barn har setts över och på Sjs dagtåg görs inga förändringar. På nattåg ensas barnrabatten till 50 procent av vuxenpris för barn som reser tillsammans med vuxna. Det blir även enklare och tydligare på sj.se och i Sjs app att boka biljett till barn liksom att boka delad plats med barn.

Sedan den 24 september gäller Mälardalstrafiks (tidigare Mälåb) periodbiljett Movingo Alla Sträckor på Sjs InterCity-avgångar i Mälardalen.

SJ Götalandståg mäter Nöjd resenärsindex (NRI). Utfallet under tredje kvartalet blev 91 (94) bland pendeltågsresenärer och 93 (94) bland regionaltågsresenärer.

Process

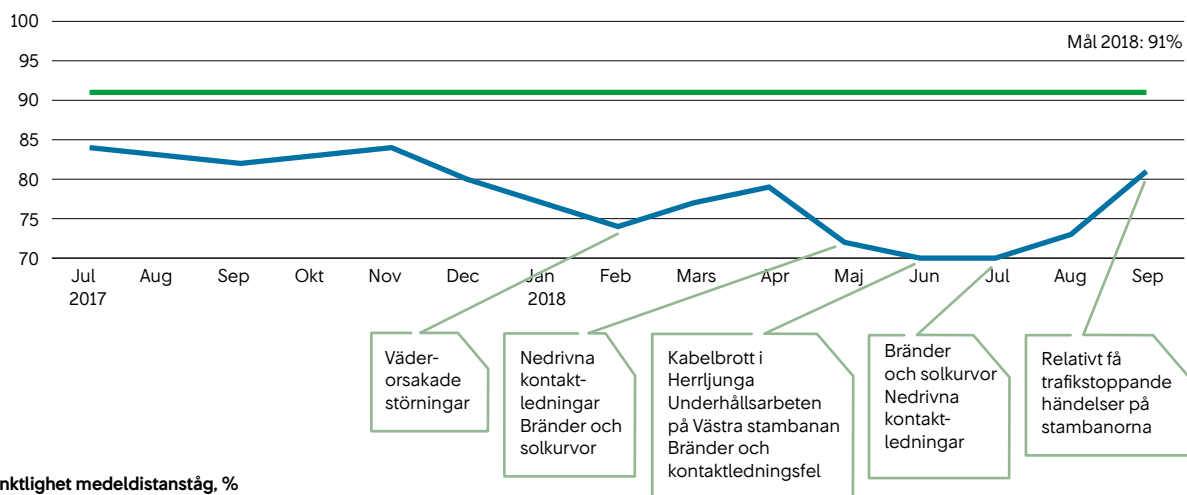
Punktligheten (rullande 12 månader) var per den 30 september för Sjs långdistanståg 77 procent (82), medeldistanståg 89 procent (92) och för kortdistanståg 92 procent (93). Regularitet redovisas på sidan 6.

De störningar som inträffade under kvartalet ledde i många fall till trafikstopp med stor spridningseffekt i tågsystemet. Avstängningar och enkelspårsdrift medförde att alternativa färdvägar kunde vara stängda och att det blev svårt att köra in förseningar. Bränder, solkurvor, infrastruktur fel samt fordonsfel var vanligt förekommande anledningar till störningar för Sjs tåg under kvartalet. Även obehöriga i spårområdet och olyckor orsakade många hastighetssänkningar och stopp i trafiken under kvartalet, med en ökning under september.

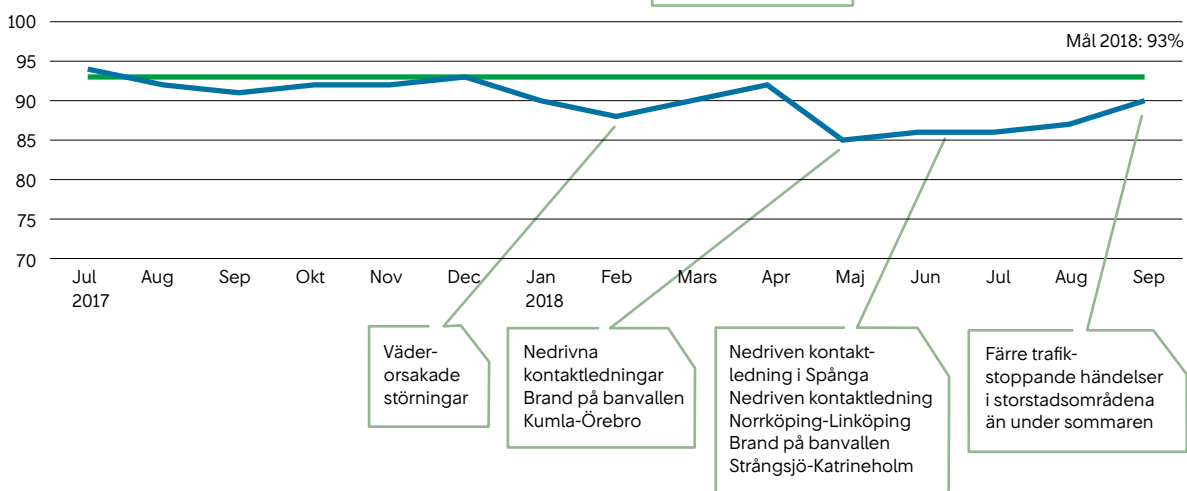
Den 13 juli medförde en brand i Finnerödja att all trafik på linjen Stockholm-Göteborg ställdes in eller leddes om under stora delar av trafikdygnet. Den 4 augusti orsakade en brand i en industrilokal nära spårområdet stopp i tågtrafiken på sträckan Töreboda - Gårdsjö på Västra stambanan under närmare tre timmar. En solkurva ledde till trafikstopp i Uppsala den 8-9 augusti. Hårda vindar i västra och södra Sverige medförde inställd trafik och förseningar under vecka 32 och den 21 september rådde återigen stora störningar på Västra stambanan på grund av oväder.

Den 1 juli 2018 trädde en ny järnvägstrafiklag i kraft som ger transportörer rätt att kräva ersättning från infrastrukturförvaltare för kostnader som uppstår till följd av transportörens tvingande skyldigheter gentemot resenärer, så kallad regressrätt. Den nya lagen innebär att transportören kan begära ersättning för kostnader avseende till exempel ersättningstrafik och utbetald förseningsersättning, i de fall förseningen orsakats av Trafikverket eller annan infrastrukturförvaltare. Arbetet pågår hos SJ för att ta fram process och struktur för hantering av regresskrav.

Punktlighet långdistanståg, %

Punktlighet medeldistanståg, %

Finans

Ägarens finansiella mål och direktiv för Sjs verksamhet baseras på avkastning på operativt kapital, nettoskuldsättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För definitioner av Sjs alternativa nyckeltal hänvisas till Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2017, sidan 92.

Finansiella mål	30 sept 2018	Mål	31 dec 2017
Avkastning på operativt kapital, %	10,6	7	16,4
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-0,13	0,5-1,0	-0,10
Verkställd utdelning, MSEK	269	30-50%	260
Av styrelsen föreslagen utdelning enligt vinstdisposition, MSEK	-	30-50%	269

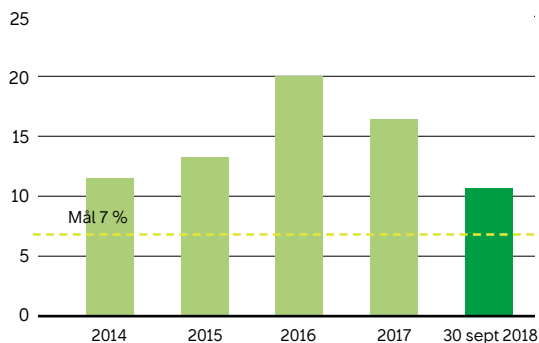
Avkastning på operativt kapital per den 30 september 2018 uppgick till 10,6 procent (16,4) och utvecklas fortsatt över målet, vilket främst förklaras av ett positivt resultat och minskat operativt kapital på grund av lägre investeringstakt än planerat.

Koncernens nettoskuldsättningsgrad uppgick per den 30 september till -0,13 ggr (-0,1). Sjs kapitalstruktur är därmed starkare än vad ägarens långsiktiga mål anger.

Avstämning av nettoskuldsättningsgrad, MSEK	30 sept 2018	31 dec 2017
Finansiella skulder ¹ (räntebärande)	1 143	1 219
Finansiella tillgångar (räntebärande)	-1 756	-1 684
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	-614	-465
Totalt eget kapital	4 592	4 615
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-0,13	-0,10

1. Inkluderar livräntor om 155 (159) MSEK.

Avkastning på operativt kapital R12, %

Nettoskulden är ytterligare ett av Sjs alternativa finansiella nyckeltal och definieras som nettot av investering i fastighetsfond som återfinns inom finansiella anläggningstillgångar samt räntebärande avsättningar (avsättningar för skadelivräntor) och räntebärande skulder minus räntebärande tillgångar (kortfristiga placeringar och likvida medel). Koncernens nettokassa uppgick per 30 september därmed till 614 MSEK (465).

Utdelningen om 269 MSEK verkställdes den 8 maj och motsvarade 50 procent av 2017 års resultat efter skatt för SJ-koncernen.

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Juli-sept 2018	Juli-sept 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Rullande 12 månader	Helår 2017
Nettoomsättning	1 848	1 846	5 732	5 693	7 819	7 780
Övriga rörelseintäkter	0	0	47	7	67	27
Summa rörelsens intäkter	1 848	1 846	5 779	5 699	7 886	7 806
Personalkostnader	-574	-556	-1 894	-1 794	-2 523	-2 423
Av- och nedskrivningar	-191	-201	-566	-594	-764	-791
Övriga kostnader	-992	-926	-3 075	-2 861	-4 178	-3 964
Summa kostnader	-1 757	-1 683	-5 535	-5 249	-7 465	-7 178
Resultat från andelar i intressebolag	4	4	16	35	20	38
Rörelseresultat	95	167	260	486	441	666
Ränteintäkter och liknande poster	1	6	14	18	13	17
Räntekostnader och liknande poster	-3	-3	-10	-12	-18	-20
Resultat före skatt	93	170	264	492	435	664
Skatter	-20	-38	-25	-104	-62	-140
Periodens resultat	73	132	239	389	374	523
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	73	132	239	389	374	523
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK ¹	18	33	60	97	93	131
Genomsnittligt antal aktier, tusental	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Övrigt totalresultat						
<i>Poster som kommer att omklassificeras till resultatet</i>						
Kassaflödessäkringar	2	2	3	6	5	8
Valutaterminer	2	-1	5	5	11	11
Uppskjuten skatt	1	0	-2	-2	-3	-4
Övrigt totalresultat för perioden	5	1	7	9	12	15
Totalresultat för perioden	78	133	246	398	386	538
Hänförligt till:						
Moderbolagets aktieägare	78	133	246	398	386	538

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Resultatutveckling tredje kvartalet 2018

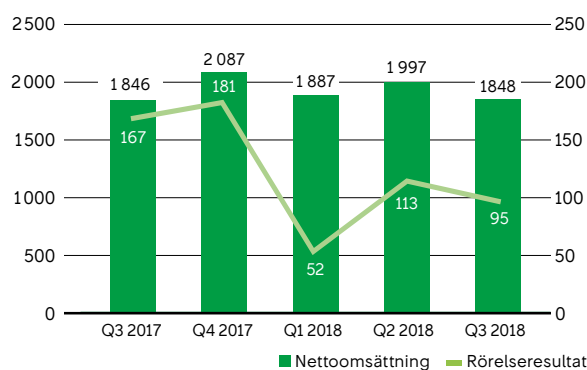
Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 1 848 MSEK (1 846), en ökning med 2 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Detta trots omfattande underhållsarbeten och trafikrelaterade störningar³ under perioden som resulterat i inställda avgångar. Sammantaget har detta resulterat i ett minskat resande och ökad ersättning vid försening till Sjs kunder, vilket vägdes upp av en stark sista månad i kvartalet med ökat resande och därmed ökade biljettintäkter samt ökade intäkter från upphandlad trafik.

Resandeutvecklingen² (mätt i personkilometer) under tredje kvartalet var 4 procent lägre jämfört med samma period föregående år. Trots att fler avgångar initialt erbjudits Sjs kunder i förhållande till föregående år har trafikredueringar i samband med underhållsarbeten och störningar³ resulterat i ett utbudet var i nivå med föregående år. Yielden (biljettpris per personkilometer) har ökat med 1 procent jämfört med föregående år. Andelen resenärer

som väljer att köpa flexibla biljetter ökade med närmare 1 procent till följd av ny funktionalitet i Sjs mobilapp.

Nettoomsättning och rörelseresultat, MSEK

1. Resultat per aktie beräknas som moderbolagets genomsnittliga antal aktier under perioden i förhållande till koncernens resultat efter avdrag för ägares innehav av andel utan bestämmande.

2. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell egentrafik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.

3. Läs mer om de störningar som påverkat Sjs resultat för perioden på sidan 7 under Processer.

Kostnader

Totalt ökade Sjs kostnader med 74 MSEK jämfört med motsvarande kvartal föregående år, vilket motsvarade 4 procent. Det högre kostnadsutfallet var en följd av att omfattande underhållsarbeten på järnväg utförts av Trafikverket under sommarmånaderna, vilket resulterat i ökade kostnader för SJ. Även störningar², på grund av ett stort antal bränder, solkurvor, infrastruktur- och fordonsfel, har drivit kostnader. Främst har produktionskostnader så som underhåll, oplanerad ersättningstrafik samt personalkostnader ökat. Personalkostnaderna ökade även till följd av årlig lönerrevision samt fler årsanställda³.

Indirekta kostnader har ökat och är ett resultat av interna satsningar avseende digitaliseringsprojekt, införandet av EUs nya dataskyddsförordning (GDPR) samt kostnader för satsning på etablering i övriga Skandinavien.

Rörelseresultat

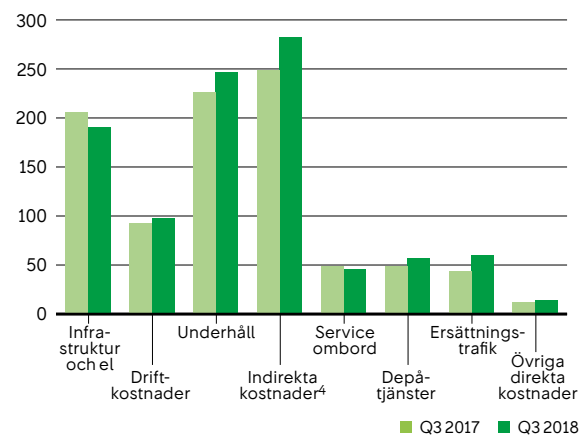
Under sommarmånaderna har de omfattande underhållsarbeten på järnväg som utförts av Trafikverket och störningar², så som bränder, solkurvor, infrastruktur- och fordonsfel, resulterat i ökade kostnader och minskade intäkter för SJ. Det motverkades något av en stark sista månad i kvartalet med ökat resande och därmed ökade biljettintäkter. Rörelseresultatet uppgick till 95 MSEK (167). Rörelsemarginalen till 5,1 procent (9,0).

Utan sommarens underhållsarbeten och störningar, utöver det vanliga, är Sjs bedömning att rörelseresultat för tredje kvartalet hade varit något bättre än motsvarande kvartal föregående år.

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 93 MSEK (170). Aktuell skatt uppgick till -20 MSEK (-38). Den effektiva skattesatsen uppgick till -22 procent (-22). Kvartalets resultat uppgick till 73 MSEK (132).

Specifikation posten övriga kostnader, MSEK

Resultatutveckling januari–september 2018

Intäkter

Sjs nettoomsättning uppgick till 5 732 MSEK (5 693), en ökning om 39 MSEK jämfört med motsvarande period föregående år. Detta trots omfattande trafikrelaterade störningar under perioden som resulterat i inställda avgångar (såväl sent inställda avgångar som planerade reduceringar)² och omfattande underhållsarbeten på järnväg. Sammantaget har detta resulterat i ett minskat resande och ökad ersättning vid försening till våra kunder. Det minskade resandet inom egentraffiken vägdes upp av ökade intäkter från upphandlad trafik.

Resandeutvecklingen¹ (mätt i personkilometer) var 1 procent lägre än motsvarande period föregående år. Trots att fler avgångar erbjudits Sjs kunder har trafikreduceringar² resulterat i att utbudet var i nivå med föregående år. Yielden¹ (biljettpris per personkilometer) har minskat med 1 procent, främst en effekt av att mängdbiljetter i Mälardalen, exempelvis månadsbiljetter, numera säljs som Movingobiljetter.

SJ-koncernens ökade övriga rörelseintäkter utgjordes främst av försäkringsrelaterad ersättning om 43 MSEK avseende tidigare inträffade skador på tågfordon, vilken även återspeglas på kostnadssidan för aktuell period.

Kostnader

Totalt ökade Sjs kostnader med 286 MSEK jämfört med motsvarande period föregående år, vilket motsvarade närmare 5 procent. Det högre kostnadsutfallet var dels en följd av ökade produktionsrelaterade kostnader, vilka till övervägande del orsakades av trafikstörningar under vintern och sommaren², dels en följd av underhållsarbete på järnvägen som Trafikverket utfört främst under sommarmånaderna. Dessa omständigheter medförde ökade

produktionskostnader för främst underhåll, oplanerad ersättningstrafik samt personalkostnader. Personalkostnaderna ökade även till följd av årlig lönerrevision samt fler årsanställda³.

Indirekta kostnader ökade dels till följd av skador på tågfordon om 41 MSEK som är hänförliga till tidigare period, vilken är resultatneutral och återspeglas på intäktsidan för aktuell period, dels till följd av kostnader för interna satsningar på digitaliseringsprojekt, införandet av EUs nya dataskyddsförordning (GDPR) samt etablering i övriga Skandinavien.

Rörelseresultat

Störningar² under perioden och omfattande underhållsarbeten på järnvägen utfört av Trafikverket har resulterat i ökade kostnader och minskade intäkter för SJ. Även interna satsningar har drivit kostnader. Därtill var resultat från intressebolag 19 MSEK lägre då fjolåret innehöll 20 MSEK hänförliga till avveckling av verksamhet 2017. Rörelseresultatet uppgick till 260 MSEK (486) och rörelsemarginalen till 4,5 procent (8,5).

Koncernens resultat och skatt

Koncernens resultat före skatt uppgick till 264 MSEK (492). Periodens skatt uppgick till -25 MSEK (-104). Den effektiva skattesatsen uppgick till -9 procent (-21). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 22 procent och den effektiva skatten för perioden är till största del en effekt av förändrad skattesats efter regeringens beslut om ändrad bolagsskatt från och med den 1 januari 2019. Effekten på uppskjuten skatt ska redovisas under 2018 och SJ har valt att redovisa hela den positiva effekten om 31 MSEK under andra kvartalet. Periodens resultat uppgick till 239 MSEK (389).

1. Resandeutveckling inkluderar resande med SJ-biljett avseende kommersiell egentraffik och upphandlad trafik exklusive resande med periodkort inom upphandlad trafik. Dock ingår samtligt resande med periodkort inom ramen för Movingoavtalet.

2. Läs mer om de störningar som påverkat Sjs resultat för perioden på sidan 7 under Processer.

3. Läs mer om antalet årsanställda på sid 7 under Medarbetare.

4. Indirekta kostnader utgörs av t ex. kostnader avseende lokaler, marknadsföring, försäkring, IT samt projekt inom SJ, så som digitaliseringsprojekt och projekt för etablering i övriga Skandinavien.

Koncernens rapport över finansiell ställning i sammandrag

MSEK	30 sept 2018	30 sept 2017	31 dec 2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 208	5 371	5 341
Immateriella tillgångar	210	262	254
Finansiella tillgångar	137	58	60
Summa anläggningstillgångar	5 555	5 690	5 655
Omsättningstillgångar			
Varulager	10	6	5
Kortfristiga fordringar	750	679	734
Kortfristiga placeringar	1 325	1 497	1 614
Likvida medel	361	163	70
Summa omsättningstillgångar	2 446	2 345	2 423
SUMMA TILLGÅNGAR	8 000	8 035	8 078
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Summa eget kapital	4 592	4 474	4 615
Långfristiga skulder			
Avsättningar	199	196	201
Räntebärande skulder	890	963	962
Uppskjutna skatteskulder	462	499	480
Summa långfristiga skulder	1 551	1 657	1 643
Kortfristiga skulder			
Avsättningar	175	166	195
Räntebärande skulder	98	98	98
Icke räntebärande skulder	1 584	1 640	1 528
Summa kortfristiga skulder	1 857	1 903	1 821
Summa skulder	3 408	3 561	3 464
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	8 000	8 035	8 078

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning är den 31 december 2017.

Tillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick per den 30 september till 5 208 MSEK (5 341) och utgörs till största delen av tågfordon. Sjs fordonsflotta består av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar. Investeringar under perioden avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 361 MSEK (529). Investeringarna avsåg främst X 2000 samt dubbeldäckare.

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 210 MSEK (254) och utgörs av balanserade utgifter för utveckling, främst avseende utvecklingskostnader för verksamhetsnära IT-system. De största IT-systemen är ett nytt underhållssystem och ett nytt tidtabell-/planeringssystem. Investeringar i immateriella tillgångar under perioden uppgick till 28 MSEK (67) och avsåg utveckling av nytt planeringssystem.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar uppgick till 137 MSEK (60) och utgörs av andelar i intressebolag samt övriga finansiella tillgångar. Ökningen berodde främst på investering i fastighetsfond. Placeringen avser förvaltning av likvida medel som ska täcka framtida utbetalningar av livräntor.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar uppgick till 750 MSEK (734). Kortfristiga placeringar uppgick till 1 325 MSEK (1 614) och har minskat med 289 MSEK främst för att finansiera beslutad och verkställd utdelning om 269 MSEK.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	30 sept 2018	30 sept 2017	31 dec 2017
Ingående balans	4 615	4 337	4 337
Periodens resultat	239	389	523
Övrigt totalresultat för perioden	7	9	15
Totalresultat för perioden	246	398	538
Utdelning till aktieägare	-269	-260	-260
Utgående balans	4 592	4 474	4 615

Eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick den 30 september till 4 592 MSEK (4 615). Förändringen förklaras av periodens totalresultat om 246 MSEK samt utdelning till aktieägarna om -269 MSEK.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens räntebärande skulder uppgick till 988 MSEK (1 060) och utgörs främst av återstående betalningsåtaganden för upptagna lån 2012 för finansiering av SJ 3000

samt upptagna lån 2015 för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på 4 till 7 år.

Av de räntebärande skulderna är 890 MSEK (962) långfristiga och 98 MSEK (98) kortfristiga, vilket avser lån som förfaller till betalning inom ett år. SJ har amorterat 72 MSEK (343) enligt plan på de räntebärande skulderna under 2018. Förändringen jämfört med föregående år förklaras av att SJ 2017 förtidsbetalade ett lån om 243 MSEK.

Den genomsnittliga löptiden för utestående skulder uppgick till 48 månader (53). Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgick till 7 månader (9).

Koncernens investeringar

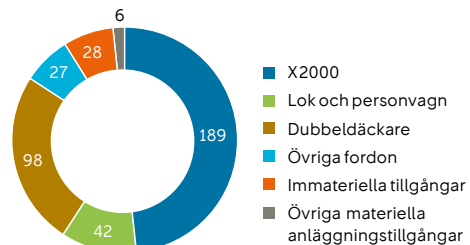
God lönsamhet är en förutsättning för att SJ ska kunna leva upp till kundernas och resenärernas förväntningar genom att genomföra nödvändiga investeringar i såväl utveckling av medarbetare, digitala lösningar som fordonsflotta. Tack vare historiskt starkt resultat de senaste åren har SJ nu ökat investeringstakten och gör en rekordstor satsning för att möta morgondagens behov av bekväma och effektiva tågresor.

Under de närmaste åren kommer SJ att inleda investeringen om cirka 9 miljarder kronor i en ny och upprustad fordonsflotta. Satsningen omfattar ett 30-tal nya snabbtåg för fjärrtrafik, upprustning och komforthöjning av samtliga SJs nattågsvagnar samt den redan påbörjade moderniseringen av X 2000.

SJ gör även kontinuerligt mindre investeringar i tågflottan, både förbättringar i säkerhet, prestanda och kundupplevelse.

Investeringar avseende materiella anläggningstillgångar uppgick till 361 MSEK (385 MSEK per 30 september 2017). Investeringarna avser främst X 2000 och dubbeldäckare. Investeringar avseende immateriella tillgångar uppgick till 28 MSEK (51 MSEK per 30 september 2017) och avsåg utveckling av nytt planeringssystem.

Totala investeringar under januari-september, MSEK

Sjs nya X 2000 – en hållbar investering

SJ genomför en omfattande modernisering av X 2000 genom att investera i ny teknik och helt ny interiör. Kravställningen på framtidens X 2000 har tagits fram tillsammans med Sjs kunder och medarbetare.

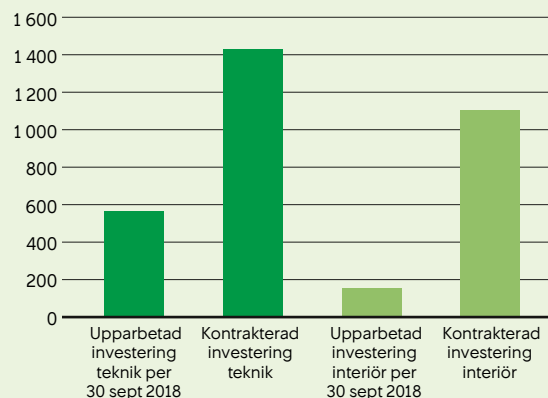
Inom teknikuppraderingen pågår rullande tester med det första ombyggda fordonet, medan det andra och tredje fordonet är under ombyggnation. Den interiöra designen och konstruktionen är i sitt slutskede. Första fordonet är inne för ombyggnad och verifiering av konstruktion pågår.

Förutom kontrakterade investeringar i teknik och interiör ingår även utbyte av övrig teknik som exempelvis boggiramar, dörrsystem och förberedelser för ett nytt signalsystem (ERTMS).

Satsningen på nya X 2000 uppgår totalt till cirka 3,5 miljarder kronor och ambitionen är att lansera det första tåget under andra halvåret 2019. Per den 30 september

har totalt 566 MSEK upparbetats avseende teknik och 151 MSEK avseende interiör.

Upparbetad investering X 2000, MSEK

Koncernens rapport över kassaflöden i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2018	Juli-sept 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Rullande 12 månader	Helår 2017
Den löpande verksamheten						
Resultat före skatt	93	170	264	492	436	664
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	180	157	528	478	861	811
- Av- och nedskrivningar	191	201	566	594	763	791
- Förändring avsättningar	-6	-5	-22	16	13	51
- Realisationsvinst/förlust	0	0	0	0	1	1
- Resultat från andelar i intressebolag	-4	-4	-16	-29	-19	-32
Betald skatt	-13	-39	-45	-103	-94	-152
Förändring övrigt	1	4	1	0	-5	-6
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	262	328	748	970	1094	1 316
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	244	-149	45	81	-114	-78
Kassaflöde från den löpande verksamheten	506	179	793	1 051	980	1 238
Investeringsverksamheten						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-110	-165	-361	-385	-505	-529
Förvärv av immateriella tillgångar	-11	-11	-28	-51	-44	-67
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	76	0	76	2	78
Förvärv övriga långfristiga räntebärande fordringar	-	-	-70	-	-70	-
Utdelning från intressebolag	-	-	10	6	11	7
Förvärv kortfristiga placeringar	-34	-120	-126	-346	-363	-583
Försäljning kortfristiga placeringar	50	-	414	339	530	455
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-105	-220	-161	-361	-439	-639
Finansieringsverksamheten						
Checkräkningskredit	-6	-	-	-	-	-
Amorteringar	-36	-61	-72	-341	-74	-343
Utdelning	-	-	-269	-260	-269	-260
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-42	-61	-341	-601	-343	-603
Periodens kassaflöde	359	-102	291	88	199	-4
Likvida medel vid periodens början	2	265	70	74	70	74
Likvida medel vid periodens slut	361	163	361	163	268	70

Kommentarer till koncernens rapport över kassaflöden januari–september 2018

Jämförelsetal avseende kommentarer till koncernens kassaflöde är januari–september 2017.

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten var lägre än föregående år och uppgick till 793 MSEK (1 051). Förändringen förklaras främst av ett lägre resultat jämfört med samma period föregående år.

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet uppgick till 748 MSEK (970).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -361 MSEK (-385), varav -356 MSEK (-381) avsåg investeringar i fordon. Övriga investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -6 MSEK (-3). Föregående år såldes fordon för 76 MSEK.

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -28 MSEK (-51) och avsåg främst utveckling av nytt planeringssystem.

Förvärv av övriga långfristiga räntebärande fordringar uppgick till -70 MSEK (-) och avser investering i fastighets-

fond. Placeringen avser förvaltning av medel som ska täcka framtida utbetalningar av livräntor. Utdelning från intressebolag uppgick till 10 MSEK (6 MSEK).

Periodens förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -126 MSEK (-346) och försäljning av kortfristiga placeringar till 414 MSEK (339). Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -161 MSEK (-361).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Enligt beslut på årsstämman verkställdes den 8 maj 2018 utdelning till aktieägare om -269 MSEK (-260). Amortering har skett av befintliga lån med -72 MSEK (-341) enligt plan. Föregående år gjordes enligt avtal en förtidsåterbetalning om 243 MSEK.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -341 MSEK (-601). Likvida medel per den 30 september uppgick till 361 MSEK (163).

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Juli-sept 2018	Juli-sept 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Rullande 12 månader	Helår 2017
Nettoomsättning	1 609	1 648	5 057	5 095	6 931	6 969
Övriga rörelseintäkter	0	0	48	7	68	27
Summa rörelsens intäkter	1 609	1 648	5 105	5 102	6 999	6 996
Personalkostnader	-485	-435	-1 602	-1 412	-2 100	-1 909
Av- och nedskrivningar	-191	-201	-566	-593	-763	-790
Övriga kostnader	-896	-879	-2 788	-2 700	-3 827	-3 739
Summa kostnader	-1 572	-1 515	-4 956	-4 705	-6 690	-6 439
Rörelseresultat	38	134	149	397	309	557
Resultat från andelar i koncernbolag	0	0	23	307	23	301
Resultat från andelar i intressebolag	0	0	10	6	10	11
Intäkter från övriga värdepapper och fordringar	1	6	14	19	14	18
Räntekostnader och liknande kostnader	-3	-3	-10	-12	-18	-20
Resultat före skatt	36	137	185	716	335	866
Aktuell skatt	-8	-33	-4	-95	-38	-129
Periodens resultat	28	104	181	621	297	737

Moderbolaget SJ ABs verksamhet består av tågtrafik med därtill förenlig verksamhet samt huvudkontorets funktioner. Trafikintäkter från såväl egen trafik som upphandlad trafik utgör den dominerande intäktskällan.

Resultat före skatt för tredje kvartalet uppgick till 36 MSEK (137). Den effektiva skattesatsen uppgick till 22 procent (-24). Kvartalets resultat uppgick till 28 MSEK (104).

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	30 sept 2018	30 sept 2017	31 dec 2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	5 205	5 369	5 339
Immateriella anläggningstillgångar	210	262	254
Finansiella anläggningstillgångar	178	107	126
Summa anläggningstillgångar	5 593	5 738	5 719
Omsättningstillgångar			
Varulager	10	6	5
Kortfristiga fordringar	676	598	661
Kortfristiga placeringar	1 325	1 497	1 614
Kassa och bank	360	162	69
Summa omsättningstillgångar	2 371	2 262	2 349
SUMMA TILLGÅNGAR	7 963	8 000	8 068
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	4 399	4 359	4 480
Skulder			
Avsättningar	815	850	894
Långfristiga skulder	890	976	962
Kortfristiga skulder	1 860	1 815	1 732
Summa skulder	3 564	3 640	3 588
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	7 963	8 000	8 068

Eget kapital i moderbolaget var den 30 september 4 399 MSEK (4 480 vid årsskiftet). Förändringen beror på periodens resultat samt utdelning till aktieägarna om 269 MSEK (260).

Medelantalet anställda i moderbolaget per 30 september 2018 uppgick till 2 963 (2 896 vid årsskiftet). Ökningen beror främst på nyanställning av lokförare och tågvårdar.

Noter

NOT 1: Upplysning om verkliga värden avseende finansiella instrument

Koncernen MSEK	Kategori	Värdering	30 sept 2018		30 sept 2017		31 dec 2017	
			Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Anläggningstillgångar								
Andra långfristiga fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Verkligt värde	71	71	-	-	-	-
Summa finansiella anläggningstillgångar			71	71	-	-	-	-
Omsättningstillgångar								
Kundfordringar och andra fordringar	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	503	503	454	454	595	595
Obligationer	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Verkligt värde	1 325	1 325	1 497	1 497	1 614	1 614
Summa omsättningstillgångar			1 899	1 899	1 951	1 951	2 209	2 209
Likvida medel								
Kassa och bank	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde	361	361	163	163	70	70
Summa likvida medel			361	361	163	163	70	70
Derivat								
Ränteswapar	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde	-5	-5	-9	-9	-8	-8
Summa derivat			-5	-5	-9	-9	-8	-8
Finansiella skulder								
Banklån	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	970	970	1 040	1 040	1 040	1 040
Leverantörsskulder och övriga skulder	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	645	645	621	621	579	579
Summa finansiella skulder			1 615	1 615	1 661	1 661	1 619	1 619

Bedömning av verkligt värde på finansiella instrument

Klassificeringen sker hierarkiskt i tre nivåer baserat på de indata som använts i värderingen av instrumenten.

I nivå 1 används noterade priser på en aktiv marknad, till exempel börskurser.

I nivå 2 används andra observerbara marknadsdata för tillgången eller skulden än noterade priser, till exempel räntesatser och avkastningskurvor.

I nivå 3 bestäms det verkliga värdet utifrån en värderingsteknik som baseras på antaganden som inte är underbyggda av priser eller observerbara data.

Det har inte skett några överföringar mellan de olika nivåerna under perioden. Värderingen till verkligt värde av de finansiella instrumenten i SJ-koncernen baseras på data enligt nivå 2. Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig STIBOR-baserad ränta antas skuldernas storlek vara en korrekt uppskattning av det verkliga värdet.

Hierarkinivå för finansiella instrument värderade till verkligt värde, MSEK	30 sept 2018	30 sept 2017	31 dec 2017
Nivå 2	1 321	1 487	1 606
Summa finansiella instrument värderade till verkligt värde	1 321	1 487	1 606

Nivå 2 – Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån värderingsmodeller som baseras på andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (som prisnoteringar) eller indirekt (härledda från prisnoteringar).

NOT 2: Ställda säkerheter

Den 28 februari 2017 återbetalade SJ, med egna medel, ett lån från Nordea Finans om 243 MSEK. Detta ledde till att tre SJ 3000-fordon som var pantsatta för lånet frigjordes. SJ har fortsatt 17 SJ 3000-tågsätt ställda som säkerhet för två lån från Nordiska Investeringsbanken.

Per den 30 september uppgick redovisat värde för samtliga 17 tågsätt till 1 229 MSEK (1 302). Redovisat värde för dessa upptagna lån uppgick till 970 MSEK (1 040).

Övrig information – koncernen

Organisationsförändringar

Henrik Rättzén tillträdde den 16 augusti som ekonomi-direktör/CFO.

Den 1 oktober gick Stab Kommunikation och Division Marknad & Försäljning samman i Division Kommunikation och försäljning. Rekrytering av divisionschef pågår och tills vidare leder Thomas Silbersky den nya divisionen. I samband med förändringen lämnade Malou Sjörin sitt uppdrag som kommunikationsdirektör. Monica Berglund har utsetts till tillförordnad Direktör Kommunikation.

Väsentliga risker

Sjs risker och riskhantering beskrivs i [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2017](#) (sidorna 38-39).

Osäkerhetsfaktorer

I januari 2013 ansökte Konkurrensverket om att SJ skulle åläggas att betala upphandlingsskadeavgift, då bolaget inte följt upphandlingsreglerna i lagen om offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF). SJ bestred ansökningarna. Förvaltningsrätten i Stockholm beslutade 2014 att avvisa Konkurrensverkets ansökningar, då rätten ansåg att Sjs verksamhet inte omfattas av LUF och att lagen således inte är tillämplig på Sjs upphandlingar. Förvaltningsrättens beslut överklagades av Konkurrensverket till kammarrätten.

Kammarrätten meddelade 2015 dom till Sjs fördel. Konkurrensverket överklagade domen till Högsta förvaltningsdomstolen och begärde prövningstillstånd, vilket beviljades. I juni 2017 beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att skicka begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen. En nationell domstol kan skicka frågor som rör tolkningen av EU-rätten till EU-domstolen för ett klagörande. Det här är första gången en svensk domstol använder sig av den möjligheten. Förhandling i EU-domstolen hölls den 13 juni 2018. Generaladvokaten lämnade sitt förslag till avgörande den 19 september 2018. Förslaget gick på Konkurrensverkets linje. EU-domstolens avgörande kan väntas under hösten. Domstolen kan välja att följa Generaladvokatens förslag men kan även komma till ett annat slut.

Om Högsta förvaltningsdomstolen, baserat på EU-domstolens förhandsavgörande, dömer till Konkurrensverkets fördel innebär det att Sjs verksamhet är av sådant slag att den i sig omfattas av upphandlingsreglerna i LUF och bakomliggande EU-direktiv. Om verksamheten utövas på en direkt konkurrensutsatt marknad med fritt tillträde kan den emellertid undantas från skyldighet att följa upphandlingsreglerna efter ansökan hos EU-kommissionen. För det fall Konkurrensverket vinner framgång i målet kommer SJ att ansöka om undantag hos EU-kommissionen på den grunden att bolaget bedriver verksamhet på en fullt avreglerad och konkurrensutsatt marknad.

Redovisningsprinciper och uppskattningar och bedömningar

Denna kvartalsrapport för SJ-koncernen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och IAS 34, Delårsrapportering. Moderbolaget redovisar i enlighet med

Årsredovisningslagen och med tillämpning av rekommendationer från Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer.

Upplysningar enligt IAS 34 Delårsrapportering lämnas såväl i noter som på annan plats i delårsrapporten.

SJ använder sig i hög utsträckning av samma redovisningsprinciper och uppskattningar och bedömningar såsom principerna beskrivs i [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2017](#) (sidorna 59-60). Genomförda förändringar är hänförliga till nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC. Dessa förändringar har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya och ändrade standarder från den 1 januari 2018

IFRS 9 Finansiella instrument har ersatt IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IFRS 9 innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas. Den nya standarden innehåller även nya regler för nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar som innebär att den tidigare "incurred loss-metoden" har ersatts av en ny "expected loss-metod". Standarden tillämpas från och med den 1 januari 2018. Jämförande räkningsår har inte räknats om.

Finansiella tillgångar klassificeras utifrån den affärsmodell som tillgången hanteras i och dess kassaflödeskaraktär. Den nya metoden för klassificering innebär ingen skillnad för koncernen och moderbolaget. Finansiella tillgångar (obligationer, bankdepositioner och företagscertifikat) kommer fortsatt att redovisas till verkligt värde. Kundfordringar och övriga fordringar bedöms fortsatt uppfylla kriterierna för redovisning till upplupet anskaffningsvärde. Ränteswapar och valutaterminer redovisas likt tidigare till verkligt värde via eget kapital.

Koncernen redovisar från och med den 1 januari 2018 en förlustreserv för förväntade kreditförluster. För kundfordringar och avtalstillgångar finns förenklingar som innebär att koncernen direkt redovisar förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna för dessa finansiella tillgångar beräknas med hjälp av en provisionsmatris som är baserad på tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar. Dessa fordringar har generellt en kort löptid. Effekten har ingen materiell påverkan och någon övergångseffekt redovisas inte.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder har ersatt IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt IFRIC 13. IFRS 15 innebär att intäkter ska redovisas när kontroll överförs till en köpare jämfört med nuvarande metod som baseras på risker och förmåner. Analysen av införande av IFRS 15 har baserats på en detaljerad genomgång av koncernens och moderbolagets intäktsströmmar och bedömningen är att det finns två väsentliga intäktsströmmar, egentrafikintäkter och intäkter från upphandlad trafik.

Koncernen och moderbolaget har valt att tillämpa modifierad retroaktivitet vid övergång till IFRS 15. Enligt IFRS 15 innebär detta att koncernen och moderbolaget redovisar den sammanlagda effekten av den första tillämpningen av

denna standard som en justering av ingående balans för balanserade vinstmedel för det räkenskapsår som omfattar den första tillämpningsdagen, den 1 januari 2018.

IFRS 15 innebär en ny modell för intäktsredovisning (fem-stegsmodell) som baseras på när kontrollen av en vara eller tjänst överförs till kunden. Grundprincipen är att ett företag redovisar intäkter för att skildra överföringen av utlovade varor och tjänster till kunder med ett belopp som återspeglar den ersättning som företaget förväntas ha rätt till i utbyte mot dessa varor eller tjänster. IFRS 15 innebär ingen förändring avseende redovisningen av Sjs intäktsströmmar exklusive Sjs lojalitetsprogram. Koncernens och moderbolagets skuld avseende Sjs lojalitetsprogram, SJ Prio, kommer att värderas lägre jämfört med redovisning i enlighet med IFRIC 13. Övergångseffekten uppgick till 6 MSEK och redovisades i sin helhet per den 31 december 2017 och påverkade koncernens och moderbolagets övriga rörelseintäkter positivt.

Nya och ändrade standarder som ännu inte trätt i kraft

IFRS 16 Leases ska ersätta IAS 17 Leasingavtal. IFRS 16 introducerar en "right of use model" och innebär för leasetaagaren att i stort sett samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Klassificering i operationella och finansiella leasingavtal ska därför inte göras. Undantagna är leasingavtal som är icke-materiella eller med en leasingperiod som är 12 månader eller kortare. I resultaträkningen redovisas avskrivningar på tillgången och räntekostnader

på skulden. Standarden innehåller mer omfattande upplysningskrav jämfört med nuvarande standard.

IFRS 16 är tillämplig för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2019. Standarden är antagen av EU. En analys av effekterna vid tillämpning av IFRS 16 har påbörjats och tillämpningen bedöms påverka SJ-koncernens finansiella ställning och nyckeltal.

Övriga nya och ändrade standarder och tolkningar väntas inte få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter när de tillämpas första gången.

Definitioner och mätmetoder

SJ presenterar vissa finansiella mått i kvartalsrapporten som inte definieras enligt IFRS och anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägaren, styrelsen och koncernledningen då de möjliggör utvärdering av resultat och utveckling. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS.

Nyckeltal definierade enligt IFRS är: periodens resultat och resultat per aktie. Nyckeltal som ej är definierade enligt IFRS men som SJ följer upp verksamheten på är: avkastning eget kapital, avkastning operativt kapital, nettoskuldssättningsgrad och nettoskuld. För definitioner hänvisas till [Sjs Års- och hållbarhetsredovisning 2017](#) (sidan 92).

Rapporttillfällen

Rapport för fjärde kvartalet 2018 14 februari 2019
 Års- och hållbarhetsredovisning 2018mars 2019
 Rapport för första kvartalet 2019 25 april 2019
 Årsstämma 2019 25 april 2019
 Rapport för andra kvartalet 2019 18 juli 2019
 Rapport för tredje kvartalet 2019 23 oktober 2019

För frågor kring rapporten, vänligen kontakta Sjs presstjänst på 010-751 51 84.

Ekonomisk information beställs från SJ AB, Stab Ekonomi, 105 50 Stockholm och finns även på sj.se.

Försäkran

Undertecknade försäkrar att rapport över tredje kvartalet 2018 ger en rättvisande översikt av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 26 oktober 2018

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Lennart Käll
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Ulrika Nordström
Styrelseledamot

Kersti Strandqvist
Styrelseledamot

Mikael Stöhr
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetstagarledamot

Hans Pilgaard
Arbetstagarledamot

Stefan Zetterlund
Arbetstagarledamot

Crister Fritzson
Verkställande direktör

Granskningsrapport

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för SJ AB (publ) för perioden 1 januari 2018 till 30 september 2018. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översikt-

lig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions-sed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 26 oktober 2018

Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor

SJ – ett hållbart företag

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. Koncernen hade 4 500 medarbetare och en omsättning på cirka 7,8 miljarder kronor under 2017. Som marknadsledande tågoperatör knyter SJ ihop Sverige, liksom Skandinavien huvudstäder. Varje dag väljer 130 000 personer att resa med någon av SJs 1 200 avgångar från 284 stationer. SJ ägs av svenska staten och har som uppdrag att driva lönsam persontrafik på järnväg.

Vi för människor närmare varandra, varje dag

Från Narvik i norr till Köpenhamn i söder och från Stockholm i öst till Oslo i väst – SJ finns på många platser. Det möjliggör för människor att bo, arbeta eller studera på olika platser och att resa på ett enkelt och hållbart sätt. Att resa med tåg är det överlägset mest klimatsmarta transportalternativet. Det är några av förklaringarna till att så många väljer att resa med oss.

De presenterade linjerna nedan är ett urval av de vi kör i egen regi samt på uppdrag av regionala och nationella trafikmyndigheter.

Göteborg–Stockholm– Umeå–Luleå–Narvik

SJ kör snabbtåg Stockholm–Sundsvall–Umeå och nattågstrafik längs sträckan Göteborg–Stockholm–Umeå–Luleå–Narvik.

Regionaltågen i Mälardalen

Movingo, Mälabs periodbiljett som introducerades under 2017, ger resenärerna tillgång till både SJs regionaltåg och övrig kollektivtrafik i Mälardalen.

Tåg i Bergslagen

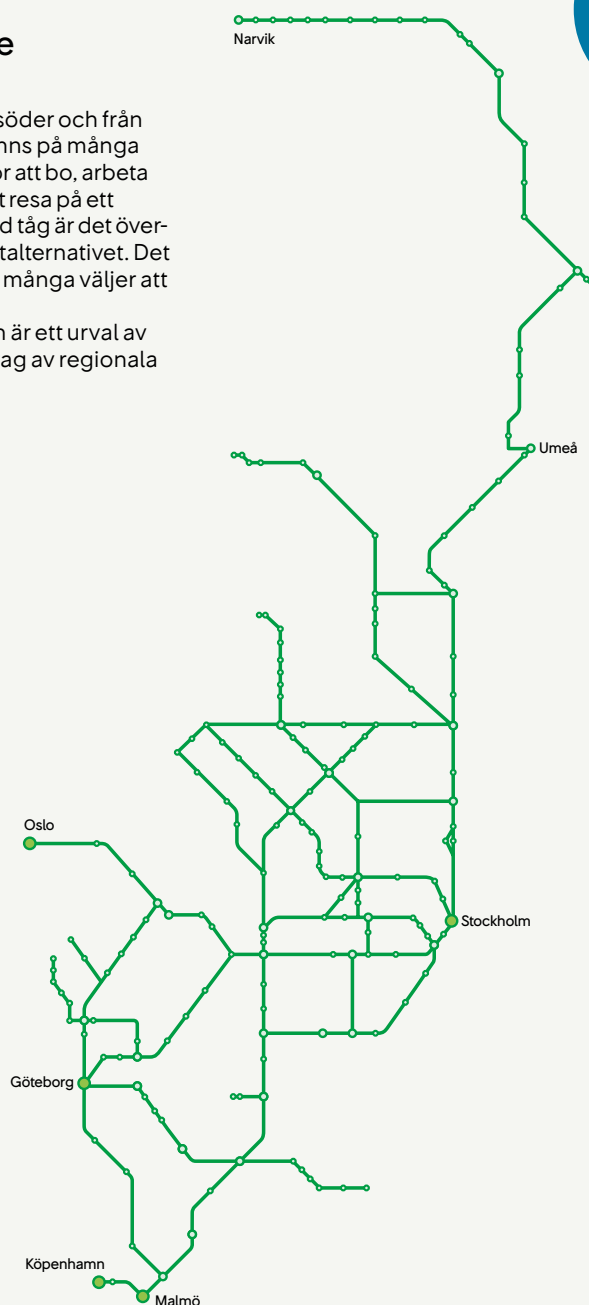
SJ har infört fler avgångar i högtrafik för att underlätta arbets- och skolpendling. Vi fortsätter att förbättra anslutningarna mellan TiB-tåg och SJ-tåg för den som ska resa vidare.

Göteborg–Malmö–Köpenhamn

Dubbelspår nästan hela vägen ger en snabb och punktlig resa, dessutom blir den bekväm och säker med våra snabbtåg SJ 3000.

Västtågen

SJ kör dagligen cirka 580 avgångar på uppdrag av Västtrafik, Hallandstrafiken och Jönköpings Länstrafik.

Vision:

Ett SJ att lita på och längta till

Affärsidé:

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och hållbara resande i egen regi och i samarbete med andra. Det innebär att vi ska vara bäst på att tillgodose kundernas behov och att socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar ska gå hand i hand genom hela vår verksamhet.

Värdeord:

Pålitligt,
Enkelt, Mänskligt
och Härligt

Syfte:

Vi för människor
närmare varandra,
varje dag

Stockholm–Oslo

Allt fler vill resa mellan huvudstäderna. SJ utökade därför antalet dagliga avgångar under 2017.

Stockholm–Göteborg

Med Sveriges snabbaste tåg X 2000 blir resan både klimatsmart och användbar för studier, arbete och vila. Våra nonstop-avgångar har ännu kortare restid.

Stockholm–Uppsala

Allt fler vill resa med SJ på linjen och vi utökade därför antalet avgångar i slutet av 2017. Vi erbjuder även ett direkttåg varje timme med en restid på 30 minuter.